

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Навчально-методичний центр післядипломної освіти
та підвищення кваліфікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Перший проректор

Олег ДРОБАХІН

2021 р.

Програма та навчальний план

тренінг-курсу за програмою:

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА»

Дніпро
2021

Розробники: **Майборода Наталія Григорівна**, доцент кафедри української мови канд. філол. наук, доцент
Рибалка Ярослава Іванівна, доцент кафедри української мови канд. філол. наук, доцент
Яремчук Наталія Сергіївна, доцент кафедри української мови канд. пед. наук

Робоча програма схвалена на засіданні науково-методичної ради НМЦ ПДО ПК
Протокол від « 15 » 09 2021 року № 1

В. о. голови науково-методичної ради НМЦ ПДО ПК

_____
(підпис)

Клочко В. О.
(прізвище та ініціали)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Перший проректор

Олег ДРОБАХІН

« _____ 2021 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
тренінг-курсу за програмою
«Сучасна українська мова»

№ з/п	Назва тем	Кількість годин			Разом годин
		лекції	практ.	сам. робота	
1.	Фонетика. Орфоєпія. Графіка. Орфографія.	1	1	4	6
2.	Лексикологія. Фразеологія.	2	1	6	9
3.	Будова слова. Словотвір.	1	1	4	6
4.	Морфологія.	1	2	6	9
5.	Синтаксис.	2	1	6	9
6.	Стилістика і культура мови.	2	2	6	10
7.	Усне висловлення	1	2	8	11
	Разом годин	10	10	40	60

В. о. директора НМЦ ПДО ПК

Владислав КЛОЧКО

**Тематичний план тренінг-курсу
«Сучасна українська мова»**

(20 годин)

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота
1	Тема 1. Артикуляція звуків. Звукові зміни в мовленнєвому потоці. Орфоепічні норми сучасної української мови. Наголос. Основні поняття орфографії. Проблеми сучасного українського правопису.	1	1	4
2	Тема 2. Слово як одиниця лексико-семантичного рівня мови. Лексичне значення слова. Полісемія. Омонімія. Системні відношення в лексиці. Явище синонімії. Антонімія. Корінна та запозичена лексика. Активна і пасивна лексика. Стилїстична стратифікація лексики. Фразеологія.	2	1	6
3	Тема 3. Морфемна будова слова. Словотвір. Основні поняття словотвору. Способи творення слів.	1	1	4
4	Тема 4. Частини мови. Принципи поділу слів на частини мови. Вибір граматичної форми в офіційному спілкуванні. Морфологічні норми. Самостійні частини мови. Службові частини мови.	1	2	6
5	Тема 5. Словосполучення та речення як одиниці синтаксису. Просте речення. Складне речення. Синтаксичні норми сучасної української мови. Синтаксичні особливості ділових паперів. Поняття про документ. Найуживаніші ділові папери та вимоги до їх оформлення.	2	1	6
6	Тема 6. Офіційна та неофіційна тональності спілкування. Стилї сучасної української мови. Стилїстичні засоби фонетики, лексики та граматики. Використання елементів риторики в композиції тексту.	2	2	6
7	Тема 7. Структурування монологічного тексту. Відповідність висловлення логічним та змістовним вимогам. Обґрунтування висновків. Дотримання мовних норм під час висловлення.	1	2	8
	РАЗОМ	10	10	40

Рекомендована література:

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербенської: навч. посібн. 3-тє вид. Львів : Світ, 2017. 304 с.
2. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. Київ: Наукова думка 1993. 368 с.
3. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. Київ: Наукова думка, 1988. 256 с.
4. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навчальний посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 256 с.
5. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення / Ін-т укр. мови НАН України. Київ : КММ, 2014. 124 с.
6. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності (Стилістика та культура мови). Київ : Довіра, 1999. 431 с.
7. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Коць Т. А., Сюта Г. М., Чемеркін С. Г. Літературна норма і мовна практика : монографія / за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
8. Клименко Н. Ф. Основи морфеміки сучасної української мови : монографія. Київ : Наукова думка, 1998. 182 с.
9. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А. Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови : монографія. Київ : Наукова думка, 1998. 161 с.
10. Коваль А. П. Ділове спілкування. Київ : Либідь, 1992. 280 с.
11. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : навч. посібник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. 440 с.
12. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. Київ: Либідь, 2013. 360 с.
13. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. Київ : «Либідь», 2008. 240 с.
14. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навчальний посібник. Київ : Знання, 2006. 291 с.
15. Стилістика української мови: Підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. Київ : Вища шк., 2005. 462 с.
16. Стишов О. А. Українська лексика кінця ХХ століття (На матеріалі мови засобів масової інформації). 2-ге вид., переробл. Київ : Пугач, 2005. 388 с.
17. Ткаченко О. Б. Українська мова і мовне життя світу. Київ : Спалах, 2004. 272 с.
18. Українська мова. Енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 2007. 856 с.
19. Український правопис / НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. Київ : Наук. думка, 2015. 288 с.